

Nagradno putovanje u S.A.D.

Uzimajući u obzir da studenti Elektrotehnike izbegavaju da čitaju tekstove bez jednačina i grafika, htio bih na početku da posavetujem studente šta mogu raditi sa svojim diplomskim radom nakon diplomiranja. Pored standardne upotrebe diplomskega kao sakupljača prašine, a svi se možemo složiti da su PVC korice odlične u toj svrsi, Vaš diplomski možete iskoristiti i kao povratnu avionsku kartu do San Franciska uz obilazak velikih firmi u Silikonskoj Dolini i svetski poznatih univerziteta u Kaliforniji. Za realizaciju jedne ovako lepe ideje su odgovorni članovi udruženja ETF BAFA, koji svake godine objavljaju konkurs za najbolji diplomski rad.

Pre otprilike godinu dana, moja sreća je bila da sam primetio ovaj konkurs nakon diplomiranja, kada sam imao lepo napisan diplomski u čiju je izradu bilo uloženo dosta mog vremena i vremena mojih mentora, Marije Radmilović Rađenović i Zorana Lj. Petrovića sa instituta za Fiziku. Ovo uloženo vreme se na kraju višestruko isplatio tako što je BAFA odlučila da moj diplomski osvoji prvo mesto, a da ja dobijem sedmodnevno putovanje u Kaliforniju.

Međutim, ono što nisam u početku pretpostavio i o čemu se skromno govori, je to da ova nagrada podrazumeva mnogo više od jednog putovanja. Članovi BAFA su mnoge naše kolege koje rade u Silikonskoj Dolini i na poznatim svetskim univerzitetima u Kaliforniji. Upoznavajući se sa velikim brojem članova BAFA i zahvaljujući njihovom nesebičnom zalaganju, posetio sam kompanije u kojima oni rade, univerzitete u kojima studiraju i nekoliko laboratorijskih istraživačkih centara.

Moje putovanje započinje na aerodromu u San Francisku. Nakon višečasovnog prekooceanskog leta, našao sam se u prijatnoj atmosferi standardnih okupljanja članova BAFA. U malom restoranu preko neformalnih razgovora, upoznao sam ljude čija će radna mesta posetiti u toku narednih dana. Prvih nekoliko dana od mog dolaska u Kaliforniju bio sam gost u kući Svetog Đurića i njegove supruge Mire, kod kojih sam imao svu slobodu da se osećam kao u svojoj kući. Pored obaveze kao domaćin, Sveti je preuzeo i obiman zadatak da mi obezbedi posete poznatim kompanijama u Silikonskoj Dolini. Tako smo tih nekoliko dana, zajedno sa Svetom, proveli u obilazak kompanija poput Google, HP, CISCO, Apple. U Google-u sam imao mogućnost da pričam sa našim mlađim kolegama, koji su spodelili svoja iskustva iz Kalifornije i rada u softverskom gigantu Google. U toku razgovora, prolazili smo kroz Google-ove prostorije u atmosferi koja deluje nadrealno i pre svega veoma zabavno, sve sa ciljem da zaposlenima stvori prijatnu radnu okolinu. Od svetski poznatih univerziteta, Stanford se nalazi u srcu Silikonske doline gde je i sedište Hewlett-Packard-a. U HP-u je naš domaćin bio Dejan Milivojević koji nas je upoznao sa projektima na kojima se radi u ovoj kompaniji i sa njegovim zaduženjima. Iz ove posete, saznao sam za praksu HP-a da zapošljava veliki broj završenih studenata sa Stanforda koji se nalazi u njihovoј neposrednoj blizini. Kako nam je Stanford bio blizu, iskoristili smo priliku da prošetamo po njegovom besprekornom kampusu i da se upoznam i porazgovaram sa nekim od naših doktoranata na ovom univerzitetu. Naravno, pored velikih kompanija, u zalivu San Franciska mogu se videti i neke vrlo interesantne muzeje. Od muzeja

kojih sam stigao da posetim, bili su Muzej Računarstva i Blackhawk muzej automobila, gde je većina izloženih automobila ušla u istoriju po svojoj popularnosti. U nastavku obilaska poznatih firmi, jedna od interesantnijih je svakako Apple. Takođe, bilo je interesantno gostovati i kod Vladete Marjanovića u CISCO-u gde je, kao jedan od značajnih ljudi u toj firmi, bio u mogućnosti da nas "uživo" upozna sa najnovijim tehnologijama koje se razvijaju u kompaniji koja pomera granice telekomunikacija. Deo razgovora sa Vladetom smo obavljali preko sala za telekonferencije, što je jedan od CISCO-vih novijih projekata. Nakon zanimljivih sat vremena, napustili smo CISCO i uputili smo se u "komšiluk" kod još jednog BAFA člana, Ranka Šćepanovića, koji radi i istovremeno vodi firmu eASIC. Verovatno malo čudno zvuči to što „radi i vodi“, međutim, s' obzirom da je eASIC nova kompanija na tržištu, ovakav način poslovanja je neophodan da bi se omogućio dalji rast i razvoj. eASIC oslikava jednu klasičnu „start-up“ kompaniju, odnosno kompaniju koja počinje da se razvija oko inovativnih ideja. Sličan početak su imali skoro svi danas svetski poznati giganti u elektronskoj industriji. Tako sam završavajući na početku, kompletirao svoje upoznavanje sa Silikonskom Dolinom.

Svoj dalji boravak sam nastavio kod Jasmine Vujić, koja je šef katedre za Nuklearni inženjeringu na univerzitetu Berkeley, tako da sam dobio mogućnost da proširim svoja iskustva u pravcu upoznavanja akademskog života San Franciska. Zahvaljujući Jasmininom nesebičnom zalaganju da posetim sva ono što me interesuje, dobio sam mogućnost da upoznam nekoliko poznatih naučnika sa Berkeley-a i da posetim njihova radna mesta, odnosno njihove laboratorije. Među interesantnijih je bila laboratorija u kojoj se nalazi 88-inčni ciklotron, koja je deo kompleksa Lawrence Berkeley laboratorij. U velikoj hali gde se nalazi ciklotron bilo je vrlo zanimljivo jer sam se tu našao pre samog početka puštanja ciklotrona u rad kao i sama atmosfera ogromne hale gde svi žure da završe poslednje pripreme sa velikim brojem komplikovanih uređaja kojima se prati i kontroliše njegov rad. U drugom delu Lawrence Berkeley labortorija, čiji kompleks zauzima jedno manje brdo iznad Berkeley-a, upoznao sam i rukovodilaca laboratorije za plazmu Ka-Ngo Leunga, koji je bio jako ljubazan i dopustio me je pogledam sve eksperimentalne postavke i uredjaje na kojima se radi u njegovoj laboratoriji. Pored stručnih poseta, jedan dan je bio posvećen upoznavanju grada San Franciska. Šetnja u jednim od najlepših gradova u S.A.D. sa Danilom Tomaševićem je bila daleko interesantnija od bilo kog jednodnevног turističkog razgledanja. Pored standardnih znametosti kao što su most Golden Gate, zatvor Alktraz i čuvena ulica Lombard, koja važi za najuvijeniju ulicu sveta, sa Danilom sam imao mogućnost da upoznam grad i njegovu istoriju sa aspekta jednog meštanina.

Nastavljujući opisivanje moje posete San Franciska i Silikonske doline ovim tempom zahteva još puno reči, mesta i imena, koja će nažalost u ovoj prilici ostati ne spomenuta. Dugujem veliko izvinjenje svima koje neću stići da spomenem u ovom tekstu. Veliku zahvalnost upućujem svima koje sam imao prilike da upoznam u Kaliforniji, pre svega zbog svega što su su učinili da provedem nezaboravnih sedam dana, što su mi omogućili da višestruko zbogatim svoja iskustva i da sam stvorim jednu živopisniju i realniju sliku o svetu.

Aleksandar Bojarov

Berkeley Livermore Laboratorije

Ispred Googlea

Stanfordov kampus

Sa Svetom ispred Rodenove kapije na Stanfordu

Ispred Goldern Gatea